

MARIA BARBAL

Peripècies

Columna

MARIA BARBAL
PERIPÈCIES

Columna

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
PRIMERA EDICIÓ: FEBRER DEL 2025
© MARIA BARBAL, 2025
© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-3300-6
DIPÒSIT LEGAL: B. 483-2025
FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62
IMPRÈS A CATALUNYA - PRINTED IN CATALONIA

www.columnaedicions.cat

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries. En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement. A Grup62 agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.
Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com
o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Queden expressament prohibits l'ús o la reproducció d'aquest llibre o de qualsevol de les seves parts amb el propòsit d'entrenar o alimentar sistemes o tecnologies d'intel·ligència artificial.

I

L'Anton no feia gaire cas d'aquells qui semblaven més intel·ligents o més forts que ell.

Havia tancat la porta al nas del Ferran, germà seu i quatre anys més jove, el qual insistia a voler escoltar música en la cambra on ell es trobava. Si el deixava passar, la mare i la Lolín haurien trobat a faltar el petit i s'hauria descobert que ell no estudiava. La notícia hauria arribat al pare. El Ferran li havia adreçat una mirada moixa, que havia fet pena a l'Anton, però ell sabia que el germà se'n sortia bé de tot, li donava vint voltes en el dia a dia. Va obrir *El procés* de Kafka i, tapat en part pel gruixut volum de dret penal, s'havia posat a llegir.

Sonava molt fluixet «Bridge Over Troubled

Water», de Simon and Garfunkel. Anava prenent notes fins que va apartar el llibre i es va posar a escriure. Feia estona que plovia, però l'Anton, immers en l'ambient càlid de la cambra, només havia sentit la pluja quan una paraula se li havia resistit. L'intent d'escriure el món, el que coneixia i el que imaginava, era la seva passió. La dificultat li encenia un repte i el que venia tot seguit el portava a escorcollar els actes de les persones, transformades en personatges, els seus perquè, sovint incomprensibles d'entrada, el rastre d'allò tan simple i tan complex al mateix temps, la marca dels passos que seguien en el camí divers de cada vida. Els minuts, disparats amb silenciador, no havien deixat rastre i quan ell s'havia tornat a alçar per obrir la porta, amb la seguretat que li caldria engegar de nou el pesat del Ferran, que llavors la tustava amb energia, s'havia trobat molt a prop amb el cos cepat del seu pare, un pam més alt que ell.

—Vine, que m'acompanyaràs.

Plovia a bots i barrals i era un pes de consciència deixar marxar la Lolín amb autobús cap al barri del Poblenou. L'Anton havia captat com el seu pare, recelós, esquitllava la vista per damunt

de les seves espatlles per mirar els llibres de la taula. Abans de sortir per la porta del pis, el seu germà va fer-li llengotes.

L'Anton Bellart no entenia què hi pintava ell, en aquell cotxe, més que obeer el capritx de son pare, però es va arrecerar al seient de darrere i va decantar el cap al vidre de la finestra, que, de tanta aigua com queia a fora, semblava una font plana, i no deixava veure quasi res a través seu. La major part del recorregut s'havia produït en silenci.

Finalment, el noi havia obert l'ampli parai-gua negre, havia recollit la Lolín al seient del davant i l'havia acompanyada a l'entrada de casa seva, al carrer Lutxana. Mentre la dona encara es desfeia en paraules d'agraïment, l'Anton havia observat que era una porta molt estreta la que la Lolín anava a obrir. Després de tornar el parai-gua del pare als peus dels seients de darrere, el noi s'havia assegut al costat d'ell i llavors, per fi, havia tingut la clara sensació que estava enxam-pat. No podria fàcilment deixar-lo amb la paraula a la boca, com havien acabat les últimes converses sobre la carrera i l'empresa familiar tot dient-li que ja en parlarien amb més temps. Però

semblava que en aquella ocasió el seu pare no tenia pressa. S'havia parat davant d'un petit restaurant del carrer de Llúria i li havia dit:

—Mira, avui soparem, tu i jo, com dos amics.

Aquell sopar, tots dos sols, havia estat agradable, una treva en el seu desacord. Cada un tenia ganes de fer content l'altre i hi havia hagut, per part del pare, un tracte inusual, com si l'Anton ja fos un adult. Li havia parlat de la nissaga de la família Bellart. Des del besavi, continuava amb els avis d'ell i del Ferran. I la baula següent era la d'ell i la Montserrat, «la teva mare», va dir, com si el fill pogués no entendre'l. L'Anton sabia que li parlava d'una vida ja establerta en què no comptaven els seus somnis o desitjos, la seva inclinació. Només contemplava una sana i confortable continuïtat, la satisfacció de representar una baula forta del desig o de la necessitat d'algú que havia iniciat una cadena generacions enrere. Per la seva banda, el noi creia que el pare es resistia a acceptar la nova crisi del tèxtil, i també, que s'havia fet una idea de la carrera d'advocat que no corresponia a allò que n'esperava per assegurar la supervivència de la fàbrica. Se li feia impossible dir-li que ell no es veia mirant d'ajustar les lleis

escrites a la realitat. L'Anton l'hauria disgustat. Després d'un aparent intercanvi comunicatiu, tots dos se n'havien anat a dormir sota el sostre familiar. El pare, animat; el fill, capficat. Havia parat la pluja.

L'endemà, sense proposar-s'ho, l'Anton continuaria fixant-se en els seus companys i professors, com eren, com reaccionaven, de la mateixa manera que, sense proposar-s'ho, havia estat atent al Ferran i als pares, a les persones que coneixia, com la Lolín, i a les que trobava pel carrer i dins de l'autobús. D'aquelles impressions, en surava un entotsocketament que, venint del món, l'apartava de la vida diària sense que l'Anton n'hagués donat el permís. La seva ment es distreia en fabulacions, que, exigents, insistien a presentar-se de nou fins que amb elles en teixia una escena o més d'una i, amb temps, les faria acabar en una rialla, en un interrogant, en un somriure intel·ligent de qui llegís el que ell escrivia. De la vida diària, mirada sota la perspectiva dels seus ulls inquiets, subjecta a la seva intel·ligència alliberada, n'havien nascut petites històries.

Al setembre, l'Anton va enviar vint contes a un premi literari. No ho va dir a ningú, a excepció de la noia amb qui feia poc que sortia, i encara li havia fet prometre silenci total. L'Alícia era alumna de primer de Dret. Com ell, que estava acabant la carrera, havia estat forçada per la família a matricular-s'hi i, com ell, detestava les classes de forma absoluta. L'Anton estava convençut que era l'atzar el que havia fet que l'Alícia, una estudiant de primer curs, li preguntés on quedava la biblioteca de la facultat, justament una estona lliure en què ell faltava a classe i hi anava a llegir, a escriure. Havien simpatitzat. Era alta i no gaire prima, cabells rossos i llisos fins a sobre les espatlles, ulls verds. Anava molt ben vestida i tenia un lleuger aire miop.

Quan l'Anton havia dit a la família que sortien junts no hi havia hagut el previsible enfrontament amb el seu pare. Els Bellart tenien contacte amb els Mata, cosa que ell ignorava; els uns tenien una fàbrica tèxtil, i els pares d'ella, de mobles. L'Anton intentava marcar distàncies amb tots dos nuclis familiars; malgrat això, sovint s'ensumava que mares i pares tenien estudiats els moviments de la parella i estaven disposats a dirigir-los

en els anys següents. Com a contrapès a la rutina diària, l'Anton Bellart feia dies que havia descobert la lectura, que l'allunyava de tot i l'empenyia cap al seu interior, a allò que realment pensava i sentia, al que de debò li importava.

Els contes van fer que l'Àlicia admirés el fill dels Bellart. Quan ell li havia proposat de llegir-los, la noia havia saltat sorpresa dient que en català no en sabia, que just havia començat a parlar-lo amb ell. A casa només el parlaven els seus pares entre si. Però, al final, l'Àlicia es va emportar el feix de folis i va obrir l'original abans d'anar-se'n a dormir. No va poder deixar-los. Descobria aspectes que haurien estat inimaginables en l'Anton unes poques hores abans, admirava la destresa dels diàlegs, l'humor descarat i una certa elegància. L'havia impressionat. Algun aspecte li resultava inquietant, quasi li desagradava, però estava emocionada: l'Anton era escriptor! A partir d'aquell moment compartien un magnífic secret, esperaven junts el veredict. Primerament, l'Àlicia ho havia trobat divertit, i, la seva vida havia estat tan taxada fins llavors, aviat aquell fet li havia produït eufòria, com si s'enrolés en una gran aventura.

Per aquells estranys efectes que de vegades es produeixen, els contes d'en Bellart, finalista, van brillar més que els de l'autora guanyadora, el nom de la qual era un dels consagrats, i el fet de no ser ell conegut en el món literari semblava, als mitjans, haver-se convertit en la virtut més gran de la seva prosa. Fos com fos, la magnífica alegria de resultar editat el seu recull, titulat *Elit*, el portaria aviat a un encadenat d'entrevistes a la premsa, a les emissores de ràdio, a la signatura d'exemplars, a una reedició i a una proposta de nou llibre amb l'avançament d'una quantitat. Llavors, per fi, va tenir la força d'enfrontar-se al pare.

L'Anton va dir-li que no volia fer d'advocat, però que si en algun moment la família el necessitava a la fàbrica faria tots els possibles per ajudar, i que no patís, acabaria la carrera, encara que la decisió estava presa: es volia dedicar a escriure. El pare va respondre que un col·laborador a estones no era pas el que li calia. Necessitava una persona de tota confiança que bategués cada dia amb el pols de la fàbrica, com feia ell i havien fet abans tots els homes de la família i també la Montserrat, la teva mare. Li va dir també que estava sorprès que algú llegís el que ell escrivia,

en certa manera aquell fet l'enorgullia, però que l'avisava que a la llarga no tindria una bona vida: es moriria de gana, ja que, en comptes d'una elecció com cal, volia triar una vida bohèmia. Va fer una pausa i, mentrestant, l'Anton va entendre que el seu pare li pronosticava una mala vida.

El fill va fer saber al senyor Bellart les propostes laborals que havia rebut. En realitat es resumien en els diners de l'avançament de drets d'autor, una quantitat per al llibre següent i un article setmanal per a un diari de tirada mitjana, però l'Anton ho va adornar una mica amb les possibilitats que anunciaven. Llavors va passar un fet insòlit. El pare, més alt i més robust que ell, va deixar-se anar en una butaca. L'Anton va comprovar que, per primera vegada, no li alçava la veu, com quan abans discutien. L'home havia quedat com si una galleda d'aigua freda li hagués relliscat per damunt de la pell d'empresari i li hagués deixat el pensament entollat.

El notable triomf literari, el canvi de vida, feien que l'Anton llisqués com si fos un nen de cul al tobogan, i així es traslladava de l'editorial a una

llibreria o, des de la ràdio, al diari on li pagaven per fer allò que més li agradava. En aquell temps de joveníssim finalista brillant, la línia esvelta i elegant de la seva esquena, els cabells llisos, que duia tallats molt curts, la cara agraciada, d'ulls castanys tan expressius com la seva boca, el tarannà afable, un nas una mica gros, atreia les mirades com un camp de pètals obert a les abelles.

L'Àlicia l'acompanyava arreu. La noia va abandonar de sobte la carrera i ningú no en va fer gaire cas. Al cap i a la fi, mai no li havia interessat l'advocacia i, sobretot, al cap d'uns mesos, moguda per una pressa desacostumada en ella, havia començat els preparatius per casar-se amb l'hereu dels Bellart. Cada persona del seu voltant, família, amigues, semblava entendre al cent per cent els canvis en la seva vida.

L'Anton havia deixat que la cerimònia i el convit fossin del gust de les dones: futura sogra, nòvia i mare. A l'església de Sant Gregori Taumaturg, damunt del Turó Park, on vivien els Mata, havia combregat després d'un setge de dies de la seva parella. Per a l'Àlicia, la religió comptava. Li va

costar un xic entendre que no anava de broma quan la noia li deia que era necessari. A la fi, cansat d'oposar-s'hi, va pensar que no li venia d'aquí. Combregaria. Tot allò no li importava. Ni tampoc el que venia tot seguit: l'Alícia, de blanc i de rosa, el dinar al Club de Polo, on l'Anton va rebre, un moment i el següent, aquell somriure de sorpresa admirada quan el presentaven com a nuvi, algú que feia d'escriptor de ficció i aquells comentaris que llavors seguien i que li feien tanta ràbia, com si dedicar-se a escriure contes fos, per a algunes persones, posar-se en una vorera a cantar amb un barret als peus per a les monedes. Pares i sogres confiaven cent per cent que l'Anton assentaria el cap i no tardaria a treballar a la fàbrica. Els Bellart van deixar a la parella un pis de la seva propietat al carrer de València a prop d'Enric Granados, no gaire lluny d'on ells vivien. Els sogres de l'escriptor havien pagat les reformes que a la filla li havien semblat necessàries i els havien regalat els mobles. N'havia resultat un ambient de cortines blanques i sofàs de tonalitat préssec de vinya. En conjunt, dolçament romàntic i poc pràctic.

Els primers temps, tot era estar junts, Àlicia i Anton, quasi tot. Dormien junts, esmorzaven junts, feien plans per al dia. Sovint, a l'ensem, entraven a les llibreries a mirar si hi havia el llibre d'ell, en comptaven els exemplars, es fixaven si algú n'agafava un i en llegia les solapes o la contracoberta. Fins si ell es documentava per escriure un article o un conte, l'Àlicia anava amb el marit; únicament no l'acompanyava si ell participava en una reunió. Les clarors de la noia traspassaven cada un dels àmbits per on l'Anton es movia i el seu món s'adornava de coixins com núvols blancs.

L'Anton llegia als diaris les opinions sobre el seu llibre, on la dolçor dels comentaris positius es barrejava amb la fel d'un conflicte magne: les fàbriques canviaven de rumb o tancaven portes, allò que ell exposava en els articles. Un sol crític, Abel Gallardo, havia tractat els seus contes amb menyspreu, cosa que l'havia ferit i que no comprenia. L'editor havia dit a l'Anton que aquell devia escriure els seus propis contes i que sens dubte havia mirat *Elit* com l'obra d'un competi-

dor; el que no va dir-li era que s'havia presentat a la mateixa convocatòria del premi que ell sota un pseudònim. De nou, va aconsellar-li, sobretot, de passar-se a la novella, però ell ja havia resolt tancar-se a escriure contes de quatre a set de la tarda i havia dit a l'Àlicia que aquella estona no se'l podia distreure.

Anaven a sopar a fora, al cine, al teatre. En solitari, l'Àlicia feia alguna feina de documentació per a ell, deia que li venia de gust. Quan l'escriptor havia de parlar del seu llibre, ella era allí, ros-sa i delicada, seriosa, vestida sempre amb roba cara, lànguida i de tonalitats clares. Es veia important, a la primera fila, rebent les gentileses reservades a la dona del protagonista, alhora que foragitava les femelles-borinot que, li semblava, la repassaven amb els fiblons envejosos a punt de ser clavats. En acabat, ell s'acomiadava amb l'Àlicia, sortien envoltats d'una estela vaporosa, diàfana. Al cap de poc, l'editor, l'Eduard Catín, va moure relacions i va facilitar que a l'Anton li proposessin un article setmanal al diari de més difusió a la ciutat. Ja eren dos. El neguit d'es-

criure'ls va arborar-lo una temporada fins a deixar-lo insomne fora del llit marital; després, va anar fent créixer un mètode i el practicava sempre acabat de llevar-se, abans d'esmorzar.

Els articles, la documentació, les tres hores diàries escrivint, les activitats amb relació al seu llibre finalista s'enllaçaven en baules variades, sovint de ritme febril, i l'assignatura de Dret sempre quedava per al final, quan ja estava cansat, s'havia fet l'hora de sopar amb l'Alícia o tenia massa son per estudiar. També, quan quedava tan sols un vespre de diumenge per exhaurir, un llindar amable des d'on el pensament s'obria ja a la setmana d'escriptor, un futur inquietant, prometedor.

L'Eduard Catín li havia comentat que les novel·les funcionaven millor que els contes. Arribaven a més lectors i, li havia picat l'ullet, s'hi guanyava més diners. L'Anton es trobava amb els contes com peix a l'aigua i no pensava moure-se'n fins que es va estancar en un d'ells. El text li demanava més mots quan ell ja el creia acabat. I després d'aquells mots, encara uns al-

tres. Sense ser conscient d'allò que li passava, va començar a fer esquemes de l'argument i fitxes dels personatges. Els mots brollaven sense descans, d'una forma atrafegada. Al cap d'uns dies es va adonar que havia començat una novel·la. Ho va dir a l'Àlicia, però no en volia parlar amb ningú més fins a veure-li el nas i assegurar-se'n; per tant, li va demanar silenci absolut sobre aquell tema.

Un temps després del seu triomf com a finalista, abans de saber que l'Anton tenia una novel·la entre mans, l'editor va demanar-li de fer la presentació de l'obra d'una autora de la casa; en Catín havia de viatjar per aquells dies. Per fer un favor i perquè li venia de gust, es va passar tres hores o més enginyant una teoria en què dissecava l'obra de la Sílvia Cors. Va ser molt aplaudit. L'autora, una dona interessant, es va mostrar agraïda. El va convidar a sopar.

Mentre menjaven, l'Anton va parlar-li de la novel·la que ell tenia iniciada, de com la feia créixer, incrèdul encara de la seva estirada de principiant. Però, també, de com, a l'endemà, ell mateix la podava, l'erosionava i fins l'esquerdava per posar-se de nou a adobar-la. Era un procés

cap amunt seguit d'enderroc que el sorprenia i el tenia captivat.

La Sílvia Cors, que, uns pocs anys abans, quan tenia l'edat de l'Anton Bellart, havia lluitat per donar-se a conèixer i des de llavors havia aconseguit fer-se un modest espai, un públic reduït però fidel, li demostrava interès. L'Anton no havia deixat el llibre d'ella del tot bé, però parlant amb ell, la Sílvia hi descobria una certa ingenuïtat i no pas la prepotència que sovint tenen els autors principiants, que era allò que havia pensat mentre l'escoltava durant la presentació. La Cors va correspondre a les confidències literàries d'ell explicant-li com havia avançat en les dificultats de la seva darrera novel·la. De sobte, l'Anton va saber d'un camí narratiu que ell no coneixia i que volia explorar. Es van donar el telèfon i van quedar que un altre dia continuarien la conversa. En Bellart novel·lista va arribar a casa abans de les onze i l'Alícia ja dormia. Encara va posar-se a escriure i va trobar que l'accés a l'estructura de brancatge, allò que la Cors li havia apuntat, podia ser un filó. Es va ficar al llit cap a les quatre de la matinada.

Al matí, l'Alícia li va fer morros.

De vegades l'editor li trucava per proporcionar-li experiències, idees per als articles, deia que un escriptor necessita viure de la manera més variada possible. Li recomanava l'època de la transició a la democràcia, que havia omplert de promeses l'ambient i on ell veia un gran paisatge literari, encara quasi intocat. L'Anton es va fixar en la paraula «paisatge». Aquell cop l'editor li proposava trobar-se en un bar especial, que, segurament, li aportaria un bon tema. L'Anton li va dir que no li anava bé, tenia una novel·la entre mans, i llavors l'Eduard va deixar anar un crit d'alegria i va dir-li que ja escriuria l'endemà, que s'havien de veure.

Van prendre un whisky a la barra i l'Eduard va presentar-lo a dos senyors com el millor escriptor del moment; després va convidar-lo a sopar. Malgrat que l'editor l'hi va desaconsellar, ell va trucar a l'Alícia, que l'esperava a casa, i quan l'Anton va dir que era un sopar de feina amb en Catín, que havia endevinat que hi havia una novel·la a la vista i tenia ganes de parlar amb ell, ella li va penjar.

Va incorporar-se a la taula amb expressió de desencant.

—Demà mateix t'espero a l'editorial amb la part de l'original que ja has enllestit.

No li va valer de res, a l'Anton Bellart, dir que li faltava molt per acabar-la.

—Pensa que aquesta nit no dormiré imaginant-me-la. Des que sé que hi ha el teu sogre retratat tinc per segur que la novel·la serà una bomba. Pensaré en la promoció, però la farem amb l'ajut de la teva dona. Escolta'm, t'has de mantenir ferm, és fonamental. Si ets amable i claudiques, ella pensarà que ets culpable. Ja m'entens, res d'explicacions. A més, de cara a la novel·la, ens interessa que, com es diu?, ah sí!, Alicia, que ella estigui ben enfadada.

L'Anton callava i somreia. Era interessant veure com aquell home, que tenia bastants anys més que ell, enfocava la vida, és a dir, tot allò que a ell tant li preocupava. Circulava la brama que la dona de l'Eduard, llavors una editora de prestigi, l'havia deixat perquè ell flirtejava amb una autora de la casa, una amiga de tots dos, però ell no s'ho creia. Llavors en Catín estava separat i, segons deia, vivia lliure i tranquil.

Mentre menjaven uns canapès amb gust d'anxova havien parlat de política. L'Eduard li va re-

baixar les expectatives que ell mateix havia tingut sobre la democràcia.

—Tots aquests polítics eren bona gent, de la millor del país, però la concòrdia no havia durat perquè el que tenien en comú era massa poc per no caure en la brega política.

—El que mana són les peles!

Havia deixat anar un riure cavernós abans d'explicar-li que l'any 1975, quan ell era molt jove, havia pensat que tot plegat seria més fàcil. En aquell moment, en què s'esquerdava la dictadura que havia durat quaranta anys, ell havia cregut que l'endemà tot seria molt millor i li va dir que li agradava celebrar la data del 20 de novembre. Cada any convidava els amics i coneguts a una festa, ja es podia apuntar la data a l'agenda. En Bellart es demanava quan tindria ell una seguretat sobre alguns temes com la que demostrava l'Eduard Catín. Per altra banda, li va semblar un nostàlgic d'una etapa important, però que, d'alguna manera, havia fracassat. Un moment de silenci va fer de pont cap al tema familiar. L'editor havia captat la bronca de la dona de l'escriptor.

—Mira, porto cinc anys separat i han estat els millors de l'edat adulta. Visc tranquil i quan em

falta una dona me la busco. De vegades venen totes soles, n'hi ha moltes d'interessades per la literatura, ja ho veuràs! Vols que en truqui un parell? —En Catín havia rigut de nou amb aquell soroll de canonades embussades que l'Anton ja reconeixia com un tret distintiu de l'editor. Va mirar-se el rellotge i va somriure. Eren dos quarts d'una.

—Prefereixo anar-me'n a dormir!

Però llavors l'admirat Catín va continuar bevent, escalant uns pisos damunt l'ampolla de Rioja que s'acabaven d'empassar, amb vasets de whisky, que volia que ell tastés. L'escriptor va notar el mareig dins del cotxe i va haver de fer parar l'Eduard, que sorprenentment semblava ben serè. En comptes de riure-se'n o confortar-lo amb una paraula, va dir-li:

—Qui fos com tu! Fins les vomitades, enyoro!

L'Anton no estava pas per a jeroglífics. Quan va arribar a casa, encara marejat, no va ficar-se al llit de matrimoni, i, sense saber-ho, s'iniciava a dormir al sofà, que, de tan clar com era, es tacava només de mirar-lo.

L'endemà, l'Alícia no es va conformar amb les explicacions del marit i va trobar dues taques

al sofà que feien pudor. No es creia que haguessin sopat sols amb l'editor i que haguessin parlat de literatura.

—L'Eduard és un depravat, i si em vols fer cas no li lliuris la novel·la fins que estigui ben acabada ni surtis amb ell.

Ella volia llegir-la abans, com havia fet amb els contes, la preocupava el que ell li havia dit, que s'havia basat en alguns temes de família.

L'Anton va trucar a l'editorial i va deixar l'encàrrec. Estava malalt.

Quan un mes més tard, després de dinar, va deixar els folis davant de l'Àlicia en una tauleta baixa, va descobrir que ella tenia els ulls tancats. Estava asseguda al balancí. Després va enretirar-li els cabells i va besar-la, al coll, als llavis. Al cap d'unes quantes carícies, ella va obrir els ulls i ell se li va asseure als genolls amb les cames a banda i banda de la blanca faldilla i va començar a descordar els petits botons del cos del vestit, tot adornat amb puntes.

—Amor meu, estic cansada, tinc son!

—He arribat al final de la novel·la! —va dir

ell en un intent de continuar abraçant-la—. Ho hauríem de celebrar.

—Ah!, deixa-la aquí que me la miraré.

L'Anton havia anat a casa dels seus pares, la mare li havia telefonat. La Montserrat va informar els seus fills que, si no volien tancar la fàbrica, havien de reduir despeses i això representava acomiadar un bon gruix de treballadors, alguns d'antics. El pare passava un gran disgust, el veia molt cansat. D'aquesta manera intentarien continuar, però semblava que la crisi duraria.

Mostrant un cop més la seva fortalesa, el germà de l'escriptor, el Ferran, s'havia matriculat a la Facultat d'Econòmiques. Com si aquell fet afluixés l'espera que el pare sostenia en silenci contra la seva manera de viure, l'escriptor va respirar i alhora va saber que esdevenia l'etern deutor del tribut familiar, l'eterna decepció. Des que havia publicat el llibre i escrivia articles, el pare havia deixat de parlar-li de la fàbrica, però li adreçava una mirada banyada d'interrogació perplexa, com si, en començar la representació de l'obra, llums apagats, hagués descobert que s'havia equivocat

de teatre. L'Anton creia que ja no esperava d'ell cap resposta i ell no havia estat capaç d'aprovar la darrera assignatura de la carrera.

Molts anys més tard, l'Anton Bellart es convenceria que tot allò que deixava inacabat es convertia en llast que, quan volia avançar, el feia trontollar.